

Vilnius po diplomatickém debaklu polyká hořkou pilulku. Evropská komise nařídila Litvě uvolnit přepravu ruského zboží do Kaliningradu po železnici

- CZ24 News | 16. července 2022

LITVA: Po třech týdnech obhajování svých kroků tváří v tvář výhrůžkám Moskvy musí litevská vláda spolknout hořkou pilulku. Tu jí překvapivě nachystala Evropská komise.

Vilnius v polovině června a pak v červenci postupně zakázal Rusům do ruské kaliningradské exklávy přepravovat po železnici přes litevské území ocel, cement, alkohol a některé další zboží.

Nové pokyny z Bruselu

Litevská vláda to zdůvodnila platností evropských sankcí. Ostatní výrobky se do Kaliningradské oblasti po železnici přes Litvu dovážely dál.

Tento týden ale Evropská komise uvedla, že se sankce na určité zboží týkají přepravy po silnici, ale nikoli přepravy po železnici. Litevský portál 15min.lt píše o rozhodnutí Bruselu jako o „právní ekvilibristice“, která není přesvědčivá ani pro litevské experty ani pro litevskou vládu.

Nelibost, se kterou Vilnius rozhodnutí komise přijal, se ale podle serveru omezila na kuloáry a rozhovory za zavřenými dveřmi.

Tamní ministerstvo zahraničí ve středu v krátkém prohlášení uvedlo, že Litva nemůže „ignorovat své strategické partnery“. K úplnému obnovení zásobovací trasy pro Kaliningrad před časem vyzval například německý kancléř Olaf Scholz.

Nové pokyny Evropské komise uvítalo také americké ministerstvo zahraničí, které do té doby svůj postoj veřejně nevyjadřovalo.

Zastánci obnovy tranzitu argumentují snahou o neeskalování situace a tím, že protiruské sankce mají omezovat ruský mezinárodní obchod, ale ne vnitrostátní tranzit.

Hořká pilulka pro Landsbergise

Šéf litevské diplomacie Gabrielius Landsbergis kvůli „hořké pilulce“ čelí kritice od opozice. I litevská média se ptají, jak Vilnius svůj červnový krok zkoordinoval se spojenci, včetně Německa a Spojených států.

Podle opozičních sociálních demokratů by měl Landsbergis „převzít odpovědnost“. „Není to poprvé, kdy ministr zahraničních věcí není schopen správně vyhodnotit situaci – opatření jsou přijímána bez konzultace a koordinace s našimi strategickými partnery, bez modelování možných následků. Dalo by se říct, že nejdřív se koná a až pak se hledí na to, co to vyvolá, jak kdo zareaguje, kdo co řekne,“ citoval server [LRT](#) předsedkyni strany Vilijū Blinkevičiūtėovou.

Landsbergisova stranická kolegyně Laima Liucija Andrikienėová, předsedkyně parlamentního zahraničního výboru, ve čtvrtek [připustila](#), že měla Litva „trochu jiné cíle“, a výsledek označila za kompromis. V tuto chvíli je podle ní důležitější zachovat jednotu EU a nenapomáhat Rusku rozdělit „demokratické společenství“.

Přít se o to nemá smysl, říká premiérka

Premiérka Ingrida Šimonytėová ve čtvrtek na krátké tiskové konferenci [uvedla](#), že by bylo zbytečné zabřednout do sporů s partnery, a vyzvala k uvalení nových protiruských sankcí.

Šimonytėová dodala, že nové pokyny komise nevíta, ale je ráda za to, že se situace nevrátila až před 16. červem, kdy Litva tranzit zboží omezila.

Pokyny Evropské komise totiž říkají, že by měly členské státy ruské vlaky kontrolovat a ujistit se, že ruské zboží skutečně míří do Kaliningradu, a ne do dalších zemí.

Bez ohledu na druh dopravy je zakázána doprava vojenského vybavení nebo zboží, které lze využít ve válce.

Premiérka nechce hledat, kdo je za situaci odpovědný, protože ve věci rozhodovala Evropská komise. S tou věc litevské úřady řešily poslední tři týdny.

Potřebu jednoty při uplatňování unijních sankcí pak ve čtvrtek zdůraznil litevský prezident Gitanas Nausėda. „Tváří v tvář kremelským provokacím je nesmírně důležité zachovat transatlantickou jednotu a sílu na úrovni EU,“ píše se v prohlášení.

Červnový litevský zákaz označila Moskva za blokádu své Kaliningradské oblasti a nešetřila vůči Litvě výhrůžkami. Minsk mluvil o „de facto vypovězení války“.

V té souvislosti se psalo dokonce o riziku budoucího vojenského útoku na strategický tzv. suvalský koridor na jihu Litvy. Jde o zhruba 80 kilometrů dlouhé pásmo hranice Litvy a Polska, které baltské státy spojuje pozemní cestou s ostatními státy EU a NATO.

Litva plánovala přepravu zboží dál regulovat. V srpnu měl začít platit zákaz převozu uhlí a v prosinci pak ropných produktů.

Kreml teď ohlásil dílčí vítězství, zároveň vznesl další požadavky, včetně zrušení blokády silniční dopravy některého zboží do Kaliningradu.

Kaliningradská oblast je oddělená od zbytku ruského území a je vklíněná mezi Litvu a Polsko. Sankce vůči Rusku začaly platit už v březnu, ovšem do 17. června platila pro Kaliningrad výjimka. Podle Litvy tak měli Rusové, kteří ještě před ruským útokem proti Ukrajině jezdili na nákupy přímo do EU, čas na přípravu.

ZDROJ: www.15min.lt/seznamzpravy